

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
MANUELA CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONY
přednesené dne 26. listopadu 2019¹

Spojené věci C-566/19 PPU a C-626/19 PPU

Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg

proti

JR

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Cour d'appel (Chambre du conseil) (odvolací soud, vyšetřovací senát, Lucembursko)]

a

Openbaar Ministerie

proti

YC

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Rechtbank Amsterdam (soud v Amsterdamu, Nizozemsko)]

„Předběžná otázka – Policejní a soudní spolupráce v trestních věcech – Rámcové rozhodnutí 2002/584/SVV – Evropský zatýkácí rozkaz – Vystavující justiční orgán – Nezávislost státního zastupitelství – Evropský zatýkácí rozkaz vydaný francouzským státním zástupcem – Státní zastupitelství odpovědné za trestní stíhání i za kontrolu podmínek pro vydání a přezkum přiměřenosti evropského zatýkácího rozkazu – Podmínka existence účinného opravného prostředku k soudu proti rozhodnutí státního zástupce o vydání evropského zatýkácího rozkazu“

1. Soudní dvůr je opět konfrontován s několika žádostmi o rozhodnutí o předběžné otázce, v rámci kterých má určit, zda lze státní zastupitelství (v tomto případě Francouzské republiky) považovat za „vystavující justiční orgán“ vydávající evropský zatýkácí rozkaz ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2002/584/SVV².
2. Pochybnosti lucemburského soudu (věc C-566/19 PPU) a nizozemského soudu (C-626/19 PPU) se týkají zejména otázky, jakým způsobem je třeba vykládat rozsudek Soudního dvora OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově)³.
3. Tytéž pochybnosti vyvstávají i v souvislosti se státními zastupitelstvími Švédska (věc C-625/19 PPU) a Belgie (věc C-627/19 PPU), k nimž dnes také přednáším své stanovisko.

1 – Původní jazyk: španělština.

2 – Rámcové rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkáčím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (Úř. věst. 2002, L 190, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 34), ve znění rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009 (Úř. věst. 2009, L 81, s. 24; dále jen „rámcové rozhodnutí“).

3 – Rozsudek ze dne 27. května 2019, C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456; dále jen „rozsudek OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově)“.

4. Třebaže se můj názor od toho, který jsem zastával ve věcech OG (státní zastupitelství v Lübecku) a PI (státní zastupitelství v Cvikově)⁴ a ve věci PF (nejvyšší státní zástupce Litvy)⁵, v zásadě nezměnil, budu se v tomto stanovisku zabývat výkladem uvedeného rozsudku a rozsudku vyhlášeného dne 9. října 2019⁶ v jiné obdobné věci.

I. Právní rámec

A. Unijní právo

5. Odkazuji na přepis bodů 5, 6, 8, 10 a 12 odůvodnění a článků 1 a 9 rámcového rozhodnutí, který je uveden ve stanovisku OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově).

B. Vnitrostátní právní úprava – *Code de procédure pénale*⁷

6. V kapitole I *bis* („Pravomoci ministra spravedlnosti“) hlavy I („Orgány pověřené prováděním trestněprávní politiky, trestního stíhání a vyšetřování“) části první CPP článek 30 stanoví:

„Ministr spravedlnosti provádí trestněprávní politiku vytyčenou vládou. Dohlíží na její jednotné uplatňování na území Republiky.

Za tímto účelem vydává obecné pokyny pro státní zástupce.

V individuálních věcech nesmí vydávat žádné pokyny.

Každoročně zveřejňuje zprávu o uplatňování trestněprávní politiky vytyčené vládou, ve které upřesní podmínky provádění této politiky a obecných pokynů vydaných podle druhého pododstavce. Zpráva se předává parlamentu. Projednat ji může Národní shromáždění i Senát.“

7. V oddíle 2 („Pravomoci vrchního státního zástupce“) kapitoly II téže hlavy I části první článek 36 stanoví:

„Vrchní státní zástupce [u odvolacího soudu] může písemným pokynem založeným do spisu uložit nižšímu státnímu zástupci, aby zahájil trestní stíhání nebo zajistil jeho zahájení nebo aby předložil příslušnému soudu takový písemný návrh, který vrchní státní zástupce uváží za vhodný.“

II. Spory v původním řízení a předběžné otázky

A. Věc C-566/19 PPU

8. Dne 24. dubna 2019 náměstek státního zástupce státního zastupitelství při tribunal de grande instance (vyšší soud) v Lyonu (Francie) vydal evropský zatýkácí rozkaz za účelem trestního stíhání JR.

9. Rozhodnutím ze dne 19. června 2019 vyšetřovací senát Tribunal d'arrondissement de Luxembourg (obvodní soud v Lucemburku, Lucembursko) rozhodl o důvodnosti předání JR francouzským orgánům.

4 – Věci C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:337; dále jen „stanovisko OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově)“.

5 – Věc C-509/18, EU:C:2019:338; dále jen „stanovisko PF (nejvyšší státní zástupce Litvy)“.

6 – Věc C-489/19 PPU, NJ (státní zastupitelství ve Vídni), EU:C:2019:849; dále jen „rozsudek NJ (státní zastupitelství ve Vídni)“.

7 – Zákoník o soudním řízení trestním (trestní řád) (dále jen „CPP“).

10. JR proti tomuto rozhodnutí podal k předkládajícímu soudu odvolání, kterým se mimo jiné domáhal prohlášení neplatnosti evropského zatýkacího rozkazu z důvodu, že orgán, jenž tento rozkaz vydal, není „justiční orgánem“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí. Poukazuje na to, že francouzské státní zastupitelství může podléhat nepřímým pokynům výkonné moci, což se neslučuje s kritérii stanovenými Soudním dvorem pro tuto oblast.

11. Za těchto okolností se Cour d'appel (chambre du conseil) (odvolací soud, vyšetřovací senát, Lucembursko) rozhodl položit následující předběžnou otázku:

„Může být francouzské státní zastupitelství při vyšetřovacím soudu nebo při soudu, u něhož probíhá soudní řízení, které je ve Francii podle práva tohoto státu příslušné pro vydání evropského zatýkacího rozkazu, považováno za vystavující justiční orgán v autonomním smyslu uvedeném v čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí [...] v případě, kdy má kontrolovat dodržování podmínek nutných pro vydání evropského zatýkacího rozkazu a zkoumat jeho přiměřenost s ohledem na okolnosti trestního spisu, a současně je i orgánem činným v trestním řízení ve stejné věci?“

B. Věc C-626/19 PPU

12. Dne 27. března 2019 státní zástupce při tribunal de grande instance (vyšší soud) v Tours (Francie) vydal evropský zatýkací rozkaz za účelem trestního stíhání YC, jenž byl zatčen v Nizozemsku dne 5. dubna 2019.

13. Rechtbank Amsterdam (soud v Amsterdamu, Nizozemsko), který má rozhodnout o výkonu evropského zatýkacího rozkazu, položil následující předběžné otázky:

- „1) Je třeba státního zástupce, který se účastní výkonu spravedlnosti ve vystavujícím členském státě, který jedná nezávisle při výkonu svých funkcí souvisejících přímo s vydáním evropského zatýkacího přezkumu a který vydal evropský zatýkací rozkaz, považovat za vystavující justiční orgán ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí [...], pokud soud ve vystavujícím členském státě přezkoumal podmínky pro vydání evropského zatýkacího rozkazu a zejména jejich přiměřenost před skutečným rozhodnutím tohoto státního zástupce o vydání evropského zatýkacího rozkazu?
- 2) V případě záporné odpovědi na první otázku, je splněna podmínka, že rozhodnutí státního zástupce o vydání evropského zatýkacího rozkazu a zejména jeho přiměřenost musí být přezkoumatelné takovým způsobem, který v plném rozsahu splňuje požadavky na účinnou soudní ochranu ve smyslu bodu 75 rozsudku [OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově)], pokud vyžádaná osoba po svém skutečném předání může podat návrh na zahájení řízení, v němž může být před soudem ve vystavujícím členském státě namítnuta neplatnost evropského zatýkacího rozkazu a v němž tento soud mimo jiné přezkoumá přiměřenost rozhodnutí o vydání uvedeného evropského zatýkacího rozkazu?“

III. Řízení před Soudním dvorem a stanoviska účastníků řízení

14. Věc C-566/19 byla zapsána do rejstříku kanceláře Soudního dvora dne 25. července 2019, aniž předkládající soud požádal o její projednání v naléhavém řízení o předběžné otázce.

15. Věc C-626/19 PPU byla zapsána do rejstříku kanceláře Soudního dvora dne 22. srpna 2019. S ohledem na skutečnost, že v původním řízení byl YC zbaven osobní svobody, požádal předkládající soud o projednání věci v naléhavém řízení.

16. Soudní dvůr rozhodl o projednání obou věcí v naléhavém řízení a obě věci spojil pro účely jejich projednání a pro účely rozsudku.

17. Písemná vyjádření předložili JR, francouzská a nizozemská vláda, nejvyšší státní zástupce Lucemburska, nizozemské státní zastupitelství a Komise.

18. Jednání se konalo dne 24. října 2019 společně s jednáním ve věcech C-625/19 PPU a C-627/19 PPU. Jednání se zúčastnili JR, YC, XD, ZB, nejvyšší státní zástupce Lucemburska, státní zastupitelství Nizozemska, nizozemská, francouzská, švédská, belgická, irská, španělská, italská a finská vláda, jakož i Komise.

IV. Analýza

A. Úvodní poznámky

19. Předmětem obou žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce je určit, zda je francouzské státní zastupitelství „vystavujícím justičním orgánem“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí. V každé z nich je tato otázka položena z jiné perspektivy:

- lucemburský soud se táže, zda francouzské státní zastupitelství splňuje požadavek nezávislosti, kterou musí vykazovat orgán vydávající evropský zatýkácí rozkaz, a
- nizozemský soud vychází z předpokladu nezávislosti francouzského státního zastupitelství, ale pochybuje o možnosti podrobit evropské zatýkácí rozkazy, jež může vydat, soudnímu přezkumu.

20. Jak jsem již uvedl, tyto otázky vyvstaly v kontextu nejasností, které rozsudek OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově) vyvolává u předkládajících soudů, zejména když se v něm uvádí, že pojem „vystavující justiční orgán“ podle čl. 6 odst. 1 „se nevztahuje na státní zastupitelství [...], jež jsou vystavena riziku, že [...] budou přímo či nepřímo podléhat individuálním příkazům nebo pokynům ze strany výkonné moci“⁸.

21. Je tudíž nutné vyjasnit:

- zda je francouzské státní zastupitelství nezávislým orgánem, jakým musí být kterýkoli justiční orgán vydávající evropský zatýkácí rozkaz (věc C-566/19);
- v případě kladné odpovědi, zda může být soudní přezkum podmínek pro vydání evropského zatýkácího rozkazu proveden před „skutečným rozhodnutím“ státního zastupitelství, které jej vydá (první otázka ve věci C-626/19 PPU), a
- zda v případě, kdy tento přezkum musí být realizován podáním opravného prostředku proti rozhodnutí státního zastupitelství, stačí, když tento opravný prostředek může být podán teprve po předání osoby (druhá otázka ve věci C-626/19 PPU).

22. Pro účely odpovědi lucemburskému soudu (věc C-566/19) bude nutné se pozastavit u argumentace obsažené v rozsudcích OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově) a NJ (státní zastupitelství ve Vídni), přičemž řešení ve věci C-626/19 PPU bude vyžadovat pracnější exegezi, která sladí body 68 a 75 prvně citovaného rozsudku.

⁸ – Rozsudek OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově), bod 90.

B. K nezávislosti státního zastupitelství ve Francii

23. Podle mého názoru nelze státní zastupitelství kvalifikovat jako „vystavující justiční orgán“ podle čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí, a to z důvodů, které jsem již vysvětlil a které v podstatě souvisejí s ochranou svobody občana, již lze omezit jen rozhodnutím soudu⁹. Proto by ani němečtí státní zástupci ani nejvyšší státní zástupce Litvy a nyní ani francouzské státní zastupitelství neměli mít možnost vydávat evropské zatýkácí rozkazy.

24. Soudní dvůr ovšem – ačkoli rovněž vychází z předpokladu, že orgán vydávající evropský zatýkácí rozkaz musí být nezávislý – zastává jiný přístup, který se podle mého názoru liší podle toho, zda se jedná o rozsudek ze dne 25. července 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky soudního systému)¹⁰, nebo o rozsudky ze dne 27. května 2019, ve věcech OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově) a PF (nejvyšší státní zástupce Litvy)¹¹.

25. Je tedy vhodné si připomenout právní názory formulované v této judikatuře.

1. Judikatura Soudního dvora k projednávané problematice

26. Podle Soudního dvora postačí, aby vystavující justiční orgán byl „způsobilý vykonávat tuto funkci objektivně s přihlédnutím ke všem důkazům v neprospěch i prospěch, aniž by byl vystaven riziku, že jeho rozhodovací pravomoc bude předmětem příkazů nebo pokynů zvenčí, zejména ze strany výkonné moci, takže neexistuje žádná pochybnost o tom, že k přijetí rozhodnutí o vydání evropského zatýkácího rozkazu je příslušný tento orgán, a nikoli v konečném důsledku uvedená výkonná moc“¹².

27. Podle této argumentace dále:

- vystavující justiční orgán musí „ujistit vykonávající justiční orgán, že s ohledem na záruky plynoucí z právního řádu vystavujícího členského státu jedná při výkonu svých funkcí inherentních vydání evropského zatýkácího rozkazu nezávisle“;
- je nutná „existenc[e] statutárních a organizačních pravidel, jež mohou zajistit, že vystavující justiční orgán nebude při přijímání rozhodnutí o vydání takového zatýkácího rozkazu vystaven jakémukoli riziku, že by podléhal zejména individuálnímu pokynu ze strany výkonné moci“¹³;
- je při posuzování nezávislosti státního zastupitelství coby vystavujícího justičního orgánu podle všeho klíčovým prvkem riziko vystavení případným individuálním pokynům výkonné moci.

28. V rozsudku OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově) byla rozhodující skutečnost, že ministr spravedlnosti Spolkové republiky Německo, respektive ministři spravedlnosti jednotlivých spolkových zemí, mohli udělovat státním zástupcům pokyny¹⁴. Tato okolnost převážila nad konstatováním, že „německá státní zastupitelství jsou povinna postupovat objektivně a musí vést vyšetřování nejen v neprospěch, ale i ve prospěch dotčeného“¹⁵.

9 – Stanovisko PF (nejvyšší státní zástupce Litvy) a stanovisko OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově).

10 – Věc C-216/18 PPU, EU:C:2018:586; dále jen „rozsudek Minister for Justice and Equality (Nedostatky soudního systému)“.

11 – Věc C-509/18, EU:C:2019:457, dále jen „rozsudek PF (nejvyšší státní zástupce Litvy)“.

12 – Rozsudek OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově), bod 73. Kurzivou zvýraznil autor stanoviska.

13 – Tamtéž, bod 74.

14 – Tamtéž, bod 76.

15 – Tamtéž.

29. V rozsudku NJ (státní zastupitelství ve Vídni) Soudní dvůr z obdobných důvodů rozhodl, že rakouští státní zástupci nesplňují požadavky na nezávislost požadovanou pro vydávání evropských zatýkacích rozkazů¹⁶.

30. Naopak nejvyšší státní zástupce Litvy mohl být podle Soudního dvora „vystavujícím justičním orgánem“, neboť vzhledem k tomu, že nese odpovědnost za vydání evropského zatýkacího rozkazu, požívá ve vztahu k výkonné moci nezávislosti zaručené samotnou vnitrostátní ústavou¹⁷.

31. Je nutno zdůraznit, že až doposud se judikatura jednoznačně nevyjádřila k závislosti nebo nezávislosti všech jednotlivých státních zástupců vázaných pokyny svých nadřízených orgánů¹⁸.

2. Státní zastupitelství ve Francii

32. Podle informací ve spise mohl ministr spravedlnosti ve Francii až do roku 2013 udělovat státním zástupcům pokyny v individuálních věcech. Judikatura vyplývající z rozsudků OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově) a NJ (státní zastupitelství ve Vídni) by proto vedla k závěru, že před uvedeným datem nemohlo být státní zastupitelství tohoto členského státu kvalifikováno jako „vystavující justiční orgán“.

33. Vázanost francouzského státního zastupitelství případnými individuálními pokyny ze strany výkonné moci skončila novelizací CPP od roku 2014. Ministr spravedlnosti může ovšem nadále udělovat obecné pokyny (článek 30 CPP). Zůstala tudíž zachována hierarchická struktura typická pro státní zastupitelství, takže jeho příslušníci jsou organizačně i funkčně podřízeni vyšším státním zástupcům při příslušných soudech. Každý státní zástupce tedy podléhá „vedení a kontrole nadřízených orgánů“¹⁹.

34. V této souvislosti vyvstávají dvě problematické otázky:

- zaprvé, zda možnost výkonné moci udělovat obecné pokyny státním zástupcům může mít dopad na jejich nezávislost a
- zadruhé, zda je hierarchická struktura typická pro státní zastupitelství bez negativního dopadu na nezávislost jeho příslušníků.

a) Individuální pokyny a obecné pokyny

35. Ve výroku rozsudku OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově) se Soudní dvůr výslovně zmínil jen o individuálních pokynech. V bodě 73 tohoto rozsudku nicméně bez dalšího upřesnění vyloučil, že by rozhodovací pravomoc státního zástupce mohla být „předmětem externích příkazů nebo pokynů“.

36. V uvedeném případě nebylo vzhledem k tomu, že ministr spravedlnosti jednoznačně mohl udělovat německým státním zástupcům *individuální* pokyny, nutné rozhodovat o dopadu *obecných* pokynů v rámci jeho činnosti.

16 – Rozsudek NJ (státní zastupitelství ve Vídni), bod 40 *in fine*.

17 – Rozsudek PF (nejvyšší státní zástupce Litvy), body 55 a 56.

18 – O podřízení státních zástupců nadřízeným orgánům se zmiňuje rozsudek NJ (státní zastupitelství ve Vídni), bod 40: „pokud jde o rakouská státní zastupitelství, [...] vyplývá, že jsou přímo podřízena vrchním státním zastupitelstvím a jsou vázána jejich pokyny a že vrchní státní zastupitelství jsou přímo podřízena spolkovému ministru spravedlnosti a jsou vázána jeho pokyny“.

19 – Článek 5 organického zákona o postavení soudců a státních zástupců (ordonnance no 58–1270 ze dne 22. prosince 1958).

37. Já se nicméně domnívám, že i obecné pokyny mohou být relevantní. Ve stanovisku OG a PI jsem připomněl, jakým způsobem se Soudní dvůr – naprosto opodstatněně – v rozsudku Minister for Justice and Equality (Nedostatky soudního systému) vyjádřil k nezávislosti justičního orgánu vydávajícího evropský zatýkácí rozkaz. Předpokladem této nezávislosti je skutečnost, že „dotčený orgán vykonává své soudní funkce zcela samostatně, *není hierarchicky na nikoho vázán ani není nikomu podřízen a od nikoho nepřijímá příkazy či pokyny jakéhokoli původu*, čímž je chráněn před vnějšími zásahy nebo tlaky, které by mohly narušit nezávislost rozhodování jeho členů a ovlivnit jejich rozhodnutí“²⁰.

38. Je nepředstavitelné, že by (nezávislý) soudce měl povinnost se řídit pokyny, byť sebeobecnějšími, pocházejícími od výkonné moci, když má rozhodovat o něčem tak cenném, jako je osobní svoboda jeho spoluobčanů. Soudce je vázán výlučně zákonem, a nikoli pokyny trestněprávní politiky, které (prostřednictvím ministra spravedlnosti) vydává vláda.

39. Těmito pokyny mohou být legitimně vázáni státní zástupci v těch členských státech, pro které jsou obecné pokyny tohoto typu v pořádku. Právě tento důvod – tedy omezení kompetence jednat samostatně, bez jiné vázanosti než zákonem – brání tomu, aby příslušníkům státního zastupitelství, kteří se při vyjasňování otázky, zda vydat či nevydat evropský zatýkácí rozkaz, musí řídit vládními obecnými pokyny, bylo přiznáno *postavení* vystavujícího justičního orgánu.

40. Nelze vyloučit, že tyto obecné pokyny budou konkretizovat trestněprávní politiku určité vlády²¹ tím, že příslušníkům státního zastupitelství uloží například povinnost vydávat evropské zatýkácí rozkazy pro určité trestné činy nebo v každém případě pro určité kategorie pachatelů trestné činnosti. Jak lze hovořit o nezávislosti u rozhodnutí přijatého někým, kdo při vydávání evropského zatýkácího rozkazu nutně, dokonce i svému vlastnímu názoru navzdory, musí respektovat tyto (obecné) pokyny vlády?

41. Na to by bylo možné odpovědět, že k takovým případům obvykle nedochází, nicméně já trvám na tom, že když jde o zbavení osobní svobody, vyžaduje ochrana před (obecnými, a tím spíše individuálními) závaznými pokyny výkonné moci ve věcech evropského zatýkácího rozkazu, aby ten, kdo rozhoduje o osobní svobodě jiného, rozhodoval o ní z pozice absolutní nezávislosti a byl přitom vázán jen zákonem, a nikoli konkrétními nebo obecnými doporučeními či pokyny výkonné moci.

42. Mám tudíž za to, že by se Soudní dvůr měl vrátit k postoji, který zaujal v bodě 63 rozsudku Minister for Justice and Equality (Nedostatky soudního systému), a potvrdit, že orgán, který má vydat evropský zatýkácí rozkaz, nemůže být hierarchicky na nikoho vázán ani nikomu podřízen a „*od nikoho ne[smí] přijím[at] příkazy či pokyny jakéhokoli původu*“.

b) Hierarchická podřízenost státního zastupitelství ve Francii

43. Jak jsem uvedl ve stanovisku OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově), v němž jsem opět odkázal na rozsudek Minister for Justice and Equality (Nedostatky soudního systému), „[n]ezávislost [...] je neslučitelná s ‚jakoukoli hierarchickou vazbou či podřízeností vůči třetí osobě‘“. V souvislosti se soudy nezávislost znamená, že „[d]ržitelé soudní moci jsou nezávislí také na vyšších soudních instancích, které sice mohou přezkoumávat a rušit jejich rozhodnutí *a posteriori*, avšak nemohou jim ukládat, jak rozhodnout“²².

20 – Stanovisko OG a PI, bod 87, ve kterém je reprodukován bod 63 rozsudku Minister for Justice and Equality (Nedostatky soudního systému), bod 87. Kurzivou zvýraznil autor stanoviska.

21 – V rozhodnutí č. 2017–680 QPC ze dne 8. prosince 2017 Conseil Constitutionnel (Ústavní soud, Francie) potvrdil, že „[francouzská] vláda určuje a provádí politiku státu, zejména v oblastech působnosti státního zastupitelství“ (bod 5).

22 – Stanovisko OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově), bod 96.

44. Podle mého názoru musí být tento rys nezávislosti přítomen i u státního zastupitelství coby „vystavujícího justičního orgánu“ ve smyslu rámcového rozhodnutí. Pokud se tedy francouzští státní zástupci, jak je podle všeho doloženo, musí vedle obecných pokynů udělovaných ministrem spravedlnosti řídit i příkazy nadřízených orgánů v rámci struktury státního zastupitelství²³, jen stěží je lze pro účely jejich jednání jakožto „vystavujícího justičního orgánu“ vydávajícího evropský zatýkací rozkaz považovat za nezávislé.

45. To je ostatně přístup, který Soudní dvůr zaujal v rozsudku ze dne 16. února 2017, *Margarit Panicello*, body 41 a 42, ve kterém vyloučil, aby jiný úředník (soudní tajemník), který se podpůrně *podílí* na výkonu spravedlnosti, mohl pokládat Soudnímu dvoru žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce. Nedostatek jeho nezávislosti byl shledán právě s ohledem na to, že „nadřízený orgán [mu] uděluje [...] pokyny, které je [...] povinen [...] dodržovat“²⁴.

46. I když se kritéria pro výklad článku 267 SFEU²⁵ nijak nepřekrývají s kritérii pro čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí, mám za to, že ve své podstatě jsou vyjádřením téže obavy.

47. Opět přitom odkazuji na bod 63 rozsudku *Minister for Justice and Equality* (Nedostatky soudního systému) týkající se požadavku nebýt „na nikoho vázán ani [...] nikomu podřízen“ jako podstatného a neoddelitelného rysu nezávislosti.

48. Ve věci, ve které byl vynesena rozsudek PF (nejvyšší státní zástupce Litvy), Soudní dvůr uvedl, že nejvyššího státního zástupce Litvy lze zařadit mezi „vystavující justiční orgány“, protože jeho ústavní postavení mu při vydávání evropského zatýkacího rozkazu poskytuje záruku nezávislosti na výkonné moci. Ve Francouzské republice naopak žádná obdobná ústavní záruka neexistuje.

c) Nestrannost státního zastupitelství

49. Lucemburský předkládající soud vyjadřuje pochybnosti o možnosti považovat francouzské státní zastupitelství za „vystavující justiční orgán“ vydávající evropský zatýkací rozkaz nejen z důvodu postavení tohoto orgánu, ale i proto, že státní zástupci „[...] m[ají] kontrolovat dodržení podmínek nutných pro vydání evropského zatýkacího rozkazu a zkoumat jeho přiměřenost s ohledem na okolnosti trestního spisu, a současně j[sou] i orgánem činným v trestním řízení ve stejné věci“.

50. Tyto postřehy předkládajícího soudu se podle mě vztahují spíše k nestrannosti státního zastupitelství než k jeho nezávislosti.

51. Státní zastupitelství je z podstaty věci „*stran[ou]* řízení, která stíhá trestné činy“²⁶. Vzhledem k jeho postavení *strany*, která v trestním řízení činí úkony proti jiné *straně* (podezřelému nebo obviněnému), by nemělo být na něm, nýbrž na soudu, který vede řízení, aby osobní poměry protistrany určoval až do té míry, že ji zbaví osobní svobody.

52. Tato premisa může ovšem být zmírněna, když zákon ukládá státnímu zastupitelství povinnost jednat zcela objektivně, a přitom hodnotit a soudu předkládat usvědčující i ospravedlňující důkazy v neprospěch i ve prospěch podezřelého nebo obviněného.

23 – Článek 36 CPP totiž stanoví, že státní zástupci „mají povinnost řídit se pokyny, které jim udělí jejich nadřízené orgány“, což neplatí pro jejich ústní vyjádření (vyjádření francouzské vlády, bod 16). K vydání evropského zatýkacího rozkazu není nezbytné jejich ústní vyjádření, proto platí obecné pravidlo.

24 – Věc C-503/15, EU:C:2017:126.

25 – Soudní dvůr v rozsudku ze dne 12. prosince 1996, *Trestní řízení proti X* (věci C-74/95 a C-129/95, EU:C:1996:491), vyloučil oprávnění italského státního zastupitelství předložit žádost o rozhodnutí o předběžné otázce Soudnímu dvoru, protože jeho úkolem „není zcela nezávisle rozhodnout spor, nýbrž předložit jej případně k rozhodnutí příslušnému soudu jakožto strana řízení, která stíhá trestné činy“ (bod 19).

26 – Rozsudek ze dne 12. prosince 1996, *Trestní řízení proti X* (věci C-74/95 a C-129/95, EU:C:1996:491, bod 19). Kurzivou zvýraznil autor stanoviska.

53. Konkrétně, pokud státní zastupitelství musí dodržovat tuto povinnost objektivitě po celou dobu vyšetřování v rámci trestního řízení, je jeho postavení obdobné postavení vyšetřujícího soudce (v zemích, kde je tento institut zaveden), do jehož obvyklých pravomocí spadá pravomoc vydávat evropské zatýkácí rozkazy, stanoví-li tak jeho vnitrostátní právo.

54. Mám tudíž za to, že postavení *strany* v trestním řízení, které formálně přísluší státnímu zastupitelství, se nevylučuje s tím, aby mu byl přiznán status *nestrannosti* coby (nejen deontologického, ale právního) pravidla chování v řízení. V tomto ohledu může vnitrostátní právo upřesnit, jako tomu je ve Francii, že státní zastupitelství stíhá trestné činy a navrhuje uplatnění trestního práva „v souladu s povinností dodržovat zásadu nestrannosti“²⁷.

55. V každém případě vzhledem k tomu, že institucionální nastavení francouzského státního zastupitelství – dle mého názoru – v souladu s výše uvedeným nezaručuje naprostou absenci jakéhokoli vlivu výkonné moci na jeho jednání při vydávání evropského zatýkácího rozkazu, je třeba na otázku položenou předkládajícím soudem ve věci C-566/19 odpovědět záporně.

56. V takovém případě pak v důsledku této odpovědi již nebude nutné odpovídat na otázky nizozemského soudu ve věci C-626/19 PPU, neboť jejich východiskem je nezávislost státního zastupitelství ve Francii, kterou já vylučuji. Budu se jimi ovšem zabývat podřídně.

C. K soudnímu přezkumu evropského zatýkácího rozkazu vydaného státním zastupitelstvím

1. Úvodní poznámky

57. Rechtbank (soud) má pochybnosti o splnění třetího z požadavků stanovených v rozsudku OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově) pro to, aby určitý orgán, který sám není soudcem ani soudem, účastní se výkonu spravedlnosti a jedná nezávisle, mohl vydávat evropské zatýkácí rozkazy, a sice aby proti jeho rozhodnutí bylo možné podat opravný prostředek k soudu.

58. V bodě 75 rozsudku OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově) se uvádí, že „pokud právo vystavujícího členského státu svěřuje pravomoc k vydání evropského zatýkácího rozkazu určitému orgánu, který se účastní výkonu soudnictví tohoto členského státu, avšak není sám soudem, rozhodnutí o vydání takového zatýkácího rozkazu, a zejména přiměřenost takového rozhodnutí musí být možno napadnout v uvedeném členském státě soudní žalobou, která v plném rozsahu splňuje požadavky na účinnou soudní ochranu“.

59. Státní zastupitelství Nizozemska je toho názoru, že opravný prostředek, o kterém se hovoří v bodě 75 rozsudku OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově), není namístě, pokud již v první ze dvou fází ochrany, na něž je rozdělen systém rámcového rozhodnutí, bylo přijato rozhodnutí splňující podmínky účinné soudní ochrany²⁸.

60. Podle tohoto přístupu se tedy požadavky uvedené v bodech 68 a 75 rozsudku OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově) vzájemně vylučují. Z pohledu předkládajícího soudu existují ovšem oba tyto požadavky vedle sebe, a jsou tedy použitelné zároveň. S tímto postojem se ztotožňuji.

61. Je pravda, že závěry obsažené v bodech 68 a 75 rozsudku OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově) vyvolávají určité otázky.

27 – Článek 31 CPP ve znění změny ze dne 25. července 2013.

28 – Bod 2.10 čtvrtý pododstavec předkládajícího usnesení.

62. V bodě 68 se uvádí, že dvoufázová ochrana systému evropského zatýkacího rozkazu „vyžaduje, aby rozhodnutí splňující požadavky na účinnou právní ochranu bylo přijato *alespoň v jedné ze dvou fází uvedené ochrany*“²⁹. Z těchto fází:

- první nastupuje „při přijetí vnitrostátního soudního rozhodnutí, jakým je vnitrostátní zatýkací rozkaz“³⁰, a
- druhá nastává při vydání evropského zatýkacího rozkazu jako takového³¹.

63. Právý smysl výrazu „alespoň v jedné ze dvou fází [...] ochrany“ použitého v bodě 68 rozsudku OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově) lze seznat teprve při jeho výkladu s následujícími body.

64. Podle bodu 69 z obsahu bodu 68 „vyplývá“, že pokud vnitrostátní právo svěřuje pravomoc k vydání evropského zatýkacího rozkazu určitému orgánu, který se – stejně jako státní zastupitelství – sice účastní výkonu spravedlnosti, avšak sám není soudcem ani soudem, musí se vydání evropského zatýkacího rozkazu zakládat na „vnitrostátní[m] soudní[m] rozhodnutí, jako je vnitrostátní zatýkací rozkaz“. Posledně zmíněný (vnitrostátní zatýkací rozkaz) musí splňovat „požadavky na účinnou právní ochranu“ zmíněné v bodě 68.

65. Evropský zatýkací rozkaz vydaný státním zástupcem musí tedy mít oporu ve vnitrostátním zatýkacím rozkazu vydaném soudcem nebo soudem, tedy justičním orgánem v úzkém slova smyslu. Proto je třeba mít za to, že „rozhodnutí splňující požadavky na účinnou soudní ochranu“ ve smyslu bodu 68 rozsudku OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově) je rozhodnutí přijaté soudcem nebo soudem.

66. Druhá fáze ochrany implikuje, jak se uvádí v bodě 71 rozsudku OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově), že orgán příslušný k vydání evropského zatýkacího rozkazu „kontroluje [...] dodržování podmínek nezbytných k takovému vydání a posuzuje, zda je s ohledem na konkrétní případ uvedené vydání přiměřené“.

67. Evropský zatýkací rozkaz založený na vnitrostátním zatýkacím rozkazu vydaném soudcem nebo soudem může proto v těch členských státech, ve kterých se státní zastupitelství účastní výkonu spravedlnosti a činí tak zcela nezávisle, být vydán tímto orgánem.

68. V tomto případě byly „požadavky na účinnou soudní ochranu“ (to znamená účast soudního orgánu v úzkém slova smyslu) zajištěny již v první fázi ochrany, tedy při vydávání vnitrostátního zatýkacího rozkazu, na kterém je založen evropský zatýkací rozkaz.

69. Podle bodu 75 rozsudku OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově) musí ovšem být rozhodnutí státního zastupitelství vydat evropský zatýkací rozkaz „možno napadnout [...] soudní žalobou, která plně splňuje požadavky na účinnou soudní ochranu“.

70. Nutnost existence takového opravného prostředku nepodmiňuje možnost státního zastupitelství vydat evropský zatýkací rozkaz, tedy možnost zařadit jej mezi „vystavující justiční orgány“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí. Jedná se spíše o podmínku týkající se *bezvadnosti vydání evropského zatýkacího rozkazu* státním zastupitelstvím, potažmo jeho účinnosti³².

29 – Kurzivou zvýraznil autor stanoviska.

30 – Rozsudek OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově), bod 67.

31 – Tamtéž.

32 – Tétož názoru jsou i Komise (body 23 až 26 jejího písemného vyjádření) a nejvyšší státní zástupce Lucemburska (s. 4 jeho písemného vyjádření).

71. To vyplývá z rozsudku PF (nejvyšší státní zástupce Litvy), ve kterém Soudní dvůr poté, co shledal, že nejvyšší státní zástupce Litvy může být považován za „vystavující justiční orgán“, neboť se účastní výkonu spravedlnosti a je zajištěna jeho nezávislost na výkonné moci, poznamenal, že nelze zjistit, zda jeho rozhodnutí vydat evropský zatýkácí rozkaz mohou být napadena opravným prostředkem k soudu³³. Tato okolnost mu přitom nezabránila v tom, aby rozhodl, že uvedený nejvyšší státní zástupce spadá pod pojem „vystavující justiční orgán“ podle čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí.

72. Jinými slovy, z judikatury Soudního dvora plyne, že státní zastupitelství může být považováno za „vystavující justiční orgán“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí, pokud vykazuje dvě charakteristiky, a sice a) účastní se výkonu spravedlnosti a b) má takové organizační a funkční postavení, které mu zajišťuje nezávislost.

73. Vykazuje-li státní zastupitelství obě tyto charakteristiky, může vydat evropský zatýkácí rozkaz. Proti takto vydanému evropskému zatýkácímu rozkazu ovšem musí být možné podat opravný prostředek k soudci nebo soudu ve vlastním slova smyslu. Neexistence takového opravného prostředku nemá vliv na jeho postavení „vystavujícího justičního orgánu“, nýbrž na účinnost jím vydaného evropského zatýkácího rozkazu.

2. K první otázce ve věci C-626/19 PPU

74. Je-li správný tento výklad, měla by být první otázka položená předkládajícím soudem přeformulována.

75. Rechtbank (soud) se táže, zda lze za „vystavující justiční orgán“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí považovat státního zástupce, který se účastní výkonu spravedlnosti a jedná nezávisle, pokud je soudní přezkum proveden předtím (a nikoli poté), co rozhodne o vydání evropského zatýkácího rozkazu.

76. Z výše vyložených důvodů se domnívám, že relevantní již není to, zda je státní zástupce za uvedených podmínek „vystavujícím justičním orgánem“, nýbrž zda jím vydaný evropský zatýkácí rozkaz může vyvolat účinky ve vykonávajícím členském státě. Analýza se proto musí soustředit na bezvadnost postupu přijímání evropského zatýkácího rozkazu, a nikoli na postavení subjektu, který jej vydává.

77. Otázka by tedy měla být přeformulována takto: „Může být posouzení, zda jsou splněny podmínky pro vydání evropského zatýkácího rozkazu přijatého státním zástupcem, jenž zasluhuje kvalifikaci ‚vystavujícího justičního orgánu‘ ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí, provedeno před vydáním evropského zatýkácího rozkazu?“

78. Podle informací poskytnutých předkládajícím soudem byl evropský zatýkácí rozkaz v této věci vydán francouzským státním zástupcem v návaznosti na žádost soudu, jenž bezprostředně předtím vydal vnitrostátní zatýkácí rozkaz. V rámci přijímání uvedeného vnitrostátního zatýkácího rozkazu tedy uvedený soud podle těchto informací posuzoval podmínky pro vydání evropského zatýkácího rozkazu, a zejména jeho přiměřenost.

79. Skutečnost, že soud, který přijímá vnitrostátní zatýkácí rozkaz, již v tomto okamžiku posuzuje, zda jsou splněny podmínky nutné k tomu, aby státní zástupce současně vydal evropský zatýkácí rozkaz (a zejména zda je jeho vydání přiměřené), bezpochyby představuje významnou záruku správného uplatnění mechanismu rámcového rozhodnutí.

33 – Rozsudek PF (nejvyšší státní zástupce Litvy), bod 56.

80. Jsou-li vnitrostátní zatýkácí rozkaz a evropský zatýkácí rozkaz přijaty současně nebo téměř bezprostředně po sobě, je vyloučeno nebezpečí opožděného posouzení přiměřenosti evropského zatýkácího rozkazu. Toto nebezpečí naopak vyvstává v případě, kdy je evropský zatýkácí rozkaz vydán dlouho po vnitrostátním zatýkáčím rozkazu, neboť v takové situaci je možné, že posouzení přiměřenosti kdysi provedené soudem již ztratilo na aktuálnosti a v mezidobí nastaly okolnosti odůvodňující jeho změnu.

81. Na tuto možnost poukazuje Soudní dvůr v rozsudku NJ (státní zastupitelství ve Vídni), když podotýká, že přezkum přiměřenosti, který provádí soud³⁴, se musí týkat i zasahování do práv dotčené osoby, které jde nad rámec omezení její osobní svobody, a za tímto účelem je nutné posoudit účinky evropského zatýkáčím rozkazu na sociální a rodinné vztahy navázané osobou, která se již nachází v jiném než vystavujícím členském státě.

82. Vedle tohoto přezkumu – prováděného i bez návrhu – podmínek pro vydání evropského zatýkáčím rozkazu se v bodě 75 rozsudku OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově) výslovně zmiňuje „soudní žaloba“, tedy přezkumné řízení zahájené na návrh osoby, proti které směřuje evropský zatýkáčím rozkaz.

83. Při přijímání vnitrostátního zatýkáčím rozkazu soudce provádí (i bez návrhu) vlastní posouzení okolností, které jej vedly k vydání vnitrostátního zatýkáčím rozkazu, případně následovaného evropským zatýkáčím rozkazem. Jak zdůraznilo lucemburské nejvyšší státní zastupitelství, tohoto řízení se hledaná osoba ze zjevných důvodů neúčastní³⁵.

84. Tato soudní činnost ovšem nemůže již ze své povahy splňovat „požadavky na účinnou soudní ochranu“ zmíněné v bodě 75 rozsudku OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově). Účinnou soudní ochranou je vždy ochrana požadovaná dotčenou osobou a poskytovaná v řízení, jehož se tato osoba mohla účastnit a v němž mohla vystupovat a vykonat své právo na obhajobu.

85. Proto opravný prostředek zmíněný v bodě 75 rozsudku OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově) nelze nahradit takovým soudním přezkumem, jako je přezkum prováděný při vydávání vnitrostátního zatýkáčím rozkazu. Co se týče „opravného prostředku“, jeho předmětem může být jen již vydaný evropský zatýkáčím rozkaz, což vede k otázce, kdy musí být možné jej podat. Toho se týká druhá otázka položená ve věci C-626/19 PPU.

3. Ke druhé otázce ve věci C-626/19 PPU

86. Předkládající soud vychází z předpokladu, že proti rozhodnutí státního zastupitelství vydat evropský zatýkáčím rozkaz musí být možné podat opravný prostředek k soudu. Na základě toho se táže, zda podání takového opravného prostředku musí být možné před výkonem evropského zatýkáčím rozkazu, nebo zda postačí, když jej lze podat po skutečném předání vyžádané osoby.

34 – Přezkum přiměřenosti „se v rámci schválení vnitrostátního zatýkáčím rozkazu týká účinků zbavení svobody vyvolaných pouze tímto zatýkáčím rozkazem a v rámci schválení evropského zatýkáčím rozkazu zasahování do práv dotčené osoby, které jde nad rámec omezení její svobody, které již bylo přezkoumáváno. Soud pověřený schválením evropského zatýkáčím rozkazu je totiž povinen zohlednit zejména účinky řízení o předání a přemístění dotčené osoby s bydlištěm v jiném členském státě, než je Rakouská republika, na sociální a rodinné vztahy této osoby“ (bod 44).

35 – Písemné vyjádření nejvyššího státního zástupce Lucemburska, s. 5.

87. Rozsudek OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a v Cvikově) se touto otázkou výslovně nezabývá. Ztotožňuji se ovšem s Komisí v tom, že s ohledem na nebezpečí zásahu do práva na osobní svobodu vyplývající z vydání evropského zatýkacího rozkazu by možnost podat proti němu opravný prostředek k soudu měla být uplatnitelná ihned po rozhodnutí jej vydat³⁶. To by ovšem nemělo platit v těch případech, kdy z důvodu důvěrnosti vyšetřování nebo za účelem zabránění útěku dotčené osoby není až do jejího zatčení vhodné neprodlené oznámení evropského zatýkacího rozkazu.

88. Opravný prostředek podaný po předání vyžádané osoby samozřejmě zajistí této osobě soudní ochranu k zabránění újme plynoucí z výkonu evropského zatýkacího rozkazu (zejména zbavení osobní svobody), i když v rozsahu menším, než v jakém by jí mohla požívat, kdyby mohla napadnout dané opatření.

89. V každém případě, jak podotkl nejvyšší státní zástupce Lucemburska³⁷, směrnice 2013/48/EU³⁸ v čl. 10 odst. 5 stanoví, že členský stát, který vydal evropský zatýkací rozkaz, musí vyžádané osobě usnadnit jmenování obhájce, dokud se tato nachází ve vykonávajícím členském státě, pochopitelně za účelem usnadnit jí výkon jejího práva na účinnou soudní ochranu před soudy vystavujícího členského státu, aniž by musela vyčkat svého předání.

90. Skutečnost, že v bodě 75 rozsudku OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a ve Cvikově) se neřeší, v kterém okamžiku musí být možné podat ve vystavujícím členském státě opravný prostředek proti evropskému zatýkacímu rozkazu, tedy nelze vykládat v tom smyslu, že pro účely slučitelnosti s unijním právem postačí jednoduše opravný prostředek, který lze podat po předání dotčené osoby na základě evropského zatýkacího rozkazu.

91. Jsem toho názoru, že vnitrostátní systém, který zavedl jen tento následný opravný prostředek a neumožňuje napadnout evropský zatýkací rozkaz u jeho zdroje³⁹, nesplňuje „v plném rozsahu [...] požadavky na účinnou soudní ochranu“ ve vystavujícím členském státě, o kterých hovoří Soudní dvůr. Dotčená osoba musí vzhledem k závažnosti dotčení jejího práva na osobní svobodu mít k dispozici opravný prostředek způsobilý zaručit plnou soudní ochranu.

92. Spolu s Komisí a jí zastávaným postojem⁴⁰ je nicméně třeba zdůraznit, že podání opravného prostředku u vystavujícího členského státu není způsobilé zmařit projednání evropského zatýkacího rozkazu ve vykonávajícím členském státě, jehož justiční orgán se musí řídit podmínkami rámcového rozhodnutí a dodržet lhůty v něm stanovené. To vše navíc i ve prospěch vyžádané osoby, která je po dobu postupu předávání zbavena osobní svobody.

93. Na obě otázky nizozemského soudu je tedy třeba dát jedinou odpověď a zdůraznit, že v každém případě je nutné zaručit dotčené osobě možnost podat proti evropskému zatýkacímu rozkazu vydanému státním zastupitelstvím opravný prostředek k soudci nebo soudu v úzkém slova smyslu, a to i tehdy, když mu předcházela soudem vydaný vnitrostátní zatýkací rozkaz.

4. Poznámka na závěr

94. Shora uvedený závěr podle mého názoru nevyhnutelně vyplývá z dovedení požadavku stanoveného v bodě 75 rozsudku OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a ve Cvikově) do jeho nejzazších důsledků.

36 – Body 30 až 32 písemného vyjádření Komise.

37 – Písemné vyjádření nejvyššího státního zástupce Lucemburska, s. 5 *in fine*.

38 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 22. října 2013 o právu na přístup k obhájci v trestním řízení a řízení týkajícím se evropského zatýkacího rozkazu a o právu na informování třetí strany a právu na komunikaci s třetími osobami a konzulárními úřady v případě zbavení osobní svobody (Úř. věst. 2013, L 294, s. 1).

39 – Anebo který, jako ve francouzském právu, vyhrazuje dřívější možnost podat tento opravný prostředek jen vyžádaným osobám, které jsou již účastnicemi příslušného trestního řízení, jak uvádí francouzská vláda v bodech 35 až 37 svého písemného vyjádření.

40 – Písemné vyjádření Komise, bod 33.

95. Tento požadavek není, jak jsem uvedl, podmínkou nezbytnou pro možnost považovat státní zastupitelství za „vystavující justiční orgán“ ve smyslu rámcového rozhodnutí. Je ale nepochybné, že by evropský zatýkácí rozkaz vydaný státním zastupitelstvím – i když zasluhuje zmíněné označení – byl stížen závažnou vadou, kdyby proti němu nebylo možné podat opravný prostředek k soudu.

96. Konečně by přiznání postavení „vystavujícího justičního orgánu“ státnímu zastupitelství bylo málo platné, kdyby jím vydaný evropský zatýkácí rozkaz nebyl vykonatelný, protože by pocházel z vnitrostátního systému, jenž neumožňuje podat proti němu opravný prostředek k soudu.

97. Soudní dvůr by tomuto nežádoucímu dopadu mohl zabránit, kdyby rozhodl, že dokud nedojde k příslušným legislativním změnám⁴¹, mají soudy vystavujících členských států, jejichž předpisy umožňují svým státním zástupcům vydávat evropské zatýkácí rozkazy, vykládat své procesní předpisy tak, aby umožnily podání opravného prostředku popsaneho v bodě 75 rozsudku OG a PI (státní zastupitelství v Lübecku a ve Cvikově).

98. V případě neproveditelnosti výkladu konformního s unijním právem (protože by v daném vnitrostátním právním řádu byl *contra legem*) by dle mého názoru připadal v úvahu ještě jiný způsob, jak zjednat nápravu a nemařit uplatňování rámcového rozhodnutí.

99. Pro zjednodušení postupů upravených v rámcovém rozhodnutí hovoří zásada důvěry mezi členskými státy a její přímý důsledek – vzájemné uznávání. V této souvislosti mám za to, že k důvodům „odmítnutí výkonu“ evropského zatýkácího rozkazu nelze bez dalšího doplnit další, který není v rámcovém rozhodnutí výslovně stanoven a podle kterého by se u evropských zatýkácích rozkazů vydaných státním zastupitelstvím muselo dokládat, že vnitrostátní předpisy vystavujícího státu umožňují podání opravného prostředku k soudu tohoto státu.

100. Kdyby byl vykonávajícímu justičnímu orgánu uložen takový požadavek, bylo by projednání evropského zatýkácího rozkazu ještě složitější, protože by tento orgán musel znát (a to dost podrobně) zvláštnosti procesních systémů ostatních členských států nebo žádat o dodatečné informace⁴².

101. V tomto kontextu by samy soudy vystavujícího státu musely po výkonu evropského zatýkácího rozkazu vyvozovat příslušné důsledky, které podle jejich vnitrostátního práva a s ohledem na požadavky unijního práva, jak je vykládá Soudní dvůr, plynou z případné nemožnosti podat proti němu opravný prostředek podle jejich vlastních vnitrostátních právních předpisů.

102. Z výše uvedeného vyplývá, že pokud nezávislý a pokynům výkonné moci v této oblasti nepřístupný státní zástupce vydá evropský zatýkácí rozkaz, musí vykonávající justiční orgán tento rozkaz jakožto rozkaz vydaný „vystavujícím justičním orgánem“ ve smyslu rámcového rozhodnutí projednat, i když mu není doloženo, že proti jeho vydání lze ve vystavujícím členském státě podat opravný prostředek k soudu.

41 – Na jednání se francouzská, nizozemská a švédská vláda vyslovily za to, aby v případě, že bude v důsledku rozhodnutí Soudního dvora nutná revize jejich právních předpisů, byly omezeny časové účinky tohoto rozhodnutí. Svůj nesouhlas s takovým požadavkem jsem vyjádřil ve stanovisku ve věci Poltorak (C-452/16 PPU, EU:C:2016:782), na které tímto odkazuji (body 69 a 70).

42 – Na jednání vyšlo najevo, že v právních rádech členských států mohou existovat nepřímé – někdy velmi propracované – způsoby soudního přezkumu vydání evropského zatýkácího rozkazu. Určit v jednotlivých případech, zda je podání takového opravného prostředku možné, vyžaduje znalost procesního práva vystavujícího členského státu, kterou by po vykonávajícím justičním orgánu nebylo možné rozumně požadovat.

V. Závěry

103. S ohledem na výše uvedené navrhuji, aby Soudní dvůr odpověděl na otázky Cour d'appel (Chambre du conseil) (odvolací soud, vyšetřovací senát, Lucembursko) a rechtbank Amsterdam (soud v Amsterdamu, Nizozemsko) takto:

„Článek 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy, ve znění rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009, musí být vykládán v tom smyslu, že:

státní zastupitelství nelze kvalifikovat jako ‚vystavující justiční orgán‘, pokud se jejich příslušníci musí při rozhodování o evropském zatýkacím rozkazu řídit obecnými pokyny trestněprávní politiky vydávanými ministrem spravedlnosti, které jsou v souvislosti s příkazy tohoto typu závazné, a pokyny jim udělovanými ze strany jejich nadřízených orgánů;

a podpůrně, že:

Osoba vyžádaná na základě evropského zatýkacího rozkazu vydaného státním zastupitelstvím členského státu, které se účastní výkonu spravedlnosti a jehož postavení mu zaručuje nezávislost, musí mít možnost napadnout tento rozkaz před soudem tohoto státu, aniž musí vyčkat svého předání, jakmile je takový rozkaz vydán (ledaže se tím ohrozí trestní řízení) nebo jí je doručen.“